

Examen HAVO

management & organisatie

Hoger
Algemeen
Voortgezet
Onderwijs

20 | **05**

Tijdvak 2
Woensdag 22 juni
13.30 – 16.30 uur

Informatieboekje

Formuleblad

Bij dit examen zijn geen formules gegeven.

Resultatenrekeningen van Rigter Sport van 2000 tot en met 2004

Bedragen × 1.000 euro

Jaar	2004 <i>geschat</i>	2003	2002	2001	2000
Omzet ¹⁾	487,0	517,0	539,0	574,0	602,0
Brutowinst	185,1	196,5	204,8	218,1	228,8
Personeelskosten	35,2	34,1	59,3	61,7	62,9
Afschrijvingen	15,7	15,7	15,7	15,7	15,7
Huisvestings- en inventariskosten	43,9	41,8	39,8	37,9	36,1
Verkoopkosten	24,9	24,7	24,5	24,3	24,1
Overige kosten	16,1	17,1	17,8	18,9	19,9
Rente vreemd vermogen	17,7	17,0	16,3	15,7	15,1
Nettowinst	31,6	46,1	31,4	43,9	55,0

¹⁾ De samenstelling van het assortiment is in 2004 naar verwachting gelijk aan die van de overige genoemde jaren.

Sportzaken in Nederland

Cijfers van sportzaken in Nederland in 2003

Resultatenrekening (in % van de omzet)	
	Gehele bedrijfstak
Inkoopwaarde	63,3
Brutowinst	36,7
Totale kosten	30,9
waarvan:	
Personeel	11,2
Afschrijvingen	2,6
Huisvesting en inventaris	7,4
Verkoop	3,7
Overige kosten	4,7
Saldo financiële kosten	1,3
Nettowinst	5,8

bron: Rabobank Cijfers & Trends (aangepast)

Toekomstige ontwikkelingen van de algemene sportzaken

Matige stijging

De bestedingen aan sport- en kampeerartikelen zullen de komende jaren gematigd stijgen. De economische groei vlakt af en het consumentenvertrouwen is gedaald. Bovendien stabiliseert het aantal sporters en neemt ook de intensiteit waarmee de sporten worden beoefend af. Door een verdere internationalisering en toenemende concurrentie blijven de marges onder druk staan.

Nadrukkelijker onderscheiden

De sportzaak zal zich nog nadrukkelijker moeten onderscheiden door een keuze voor bepaalde doelgroepen met een daarop afgestemde mix van presentatie, assortiment, service en advies. Samenwerking of partnership, kennis van de markt en de klant en het realiseren van klantenbinding zijn sleutelbegrippen voor het behoud en versterking van de eigen marktpositie.

bron: Rabobank Cijfers & Trends

Gegevens Rigter Sport december 2004

Voor het berekenen van de verandering in de liquiditeitspositie en het bepalen van de hoogte van het rekening-courantkrediet zijn de volgende gegevens verzameld.

Voorraden

De oude voorraden worden volledig verkocht tegen contante betaling in de maand december 2004. Verwachte ontvangsten € 125.500,-.

De nieuwe voorraden per 1 januari 2005 hebben een inkoopwaarde van € 159.000,-. In december 2004 zal € 52.000,- aan leveranciers worden betaald. Aan leveranciers moet vanwege levering van voorraden op 1 januari 2005 nog € 145.500,- worden betaald.

Inventaris

De nieuwe inventaris, inclusief de volledige inrichting, wordt per 1 januari 2005 voor de aanschafwaarde op de balans opgenomen.

De aanschafprijs van de nieuwe inventaris, vloerbedekking en overige inrichting van de winkel bedraagt € 85.600,-. De bijkomende kosten, het leggen van de vloerbedekking en het laten plaatsen van de inventaris, zijn € 2.900,-. De oude inventaris die volledig is afgeschreven, wordt gratis opgehaald door een recyclingbedrijf.

De betaling van bovenvermelde bedragen vindt eind december 2004 plaats.

Bedrijfsauto

De oude bedrijfsauto, met een boekwaarde van € 3.000,-, wordt eind december 2004 ingeruild voor een nieuwe bedrijfsauto met een aanschafwaarde van € 16.000,- inclusief afleveringskosten. Aan de garage zal in december 2004 € 14.000,- worden betaald.

Overige uitgaven

Aan huur, loon, verkoopkosten en privé-opnamen zal in december 2004 een bedrag van € 15.500,- door Rigter Sport betaald worden.

Vooruitbetaling

Van de in december 2004 betaalde huur heeft € 3.000,- betrekking op de huur van januari 2005 (zie: *overige uitgaven*).

Kas

Voor een ongestoorde bedrijfsvoering heeft Rigter Sport op 1 januari 2005 een bedrag aan kasgeld nodig van € 500,-.

Eigen vermogen

Door de tegenvallende winsten van de afgelopen jaren en de privé-opnamen voor het levensonderhoud van de eigenaren zal het eigen vermogen naar verwachting op 1 januari 2005 gedaald zijn tot € 81.500,-.

Lening bank en Rekening-courantkrediet

In een vooroverleg met de bank in 2004 heeft de bank de volgende toezeggingen gedaan: de bank is bereid om de financiële verplichtingen die Rigter Sport bij de bank heeft te herzien en deze eind december 2004 te wijzigen in:

- een door de bank te verstrekken langlopende lening van € 24.500,-;
- een door de bank te verstrekken rekening-courantkrediet waarvan de hoogte vastgesteld zal worden nadat de definitieve plannen bij de bank zijn ingediend.

Brief van Coffee-Mat aan de heer Buist

Geachte heer Buist,

We vinden het een voorrecht dat uw personeel een keuze heeft gemaakt uit onze Vesilla-serie. We kunnen het door u gewenste apparaat inderdaad leveren met een onderkast. Exclusief plaatsing is de prijs van dit apparaat € 3.500,-. De bijkomende kosten voor bezorging en plaatsing zijn € 250,-. Bezorging en plaatsing zullen door onze firma verzorgd worden.

U kunt kiezen uit de volgende twee betalingswijzen:

- A. het gehele bedrag bij aflevering, dan krijgt u een korting van 6% op de prijs (exclusief bijkomende kosten) van het apparaat
- B. de helft van het totaalbedrag bij aflevering en het restant 2 jaar na aflevering

Binnenkort zal onze buitendienst contact met u opnemen om verdere afspraken over de plaatsing te maken. U kunt dan tevens uw beslissing kenbaar maken over de door u gewenste betalingswijze.

Op uw vraag in hoeverre het gebruik van Max-Havelaar koffie van invloed is op de levensduur van de Coffee-Mat machines kunnen we u meedelen dat bij gebruik van uitsluitend CM-koffie het apparaat zeven jaar meegaat. Deze lange levensduur kunnen wij garanderen omdat de koffie een speciale branding heeft ondergaan die de levensduur van de machine gunstig beïnvloedt. Het onderhoud kan dan beperkt worden tot een jaarlijkse onderhouds- en controlebeurt. Bij gebruik van een andere koffiesoort zal de lange levensduur van het apparaat alleen maar behouden kunnen worden indien de onderhouds- en controlebeurten halfjaarlijks, in plaats van jaarlijks plaatsvinden. Elke onderhouds- en controlebeurt kost € 120,-.

Daarnaast dient u bij gebruik van Max-Havelaar koffie rekening te houden met een hoger verbruik. Bij gebruik van CM-koffie is het koffieverbruik 7,5 gram koffie per kopje en bij gebruik van de Max-Havelaar koffie ligt dit verbruik 8% hoger. De prijs per kilogram is voor de CM-koffie € 6,80 en voor de Max-Havelaar koffie is deze € 8,-.

Hoogachtend,

Namens Coffee-Mat,

D.W. Mandemakers

Wie kiest voor Fair Trade, biedt producenten in ontwikkelingslanden uitzicht op een beter bestaan

1,3 Miljard mensen moeten rondkomen met minder dan één dollar per dag. Fair Trade accepteert deze situatie niet en wil bijdragen aan verandering. Veel producenten in Azië, Afrika en Latijns-Amerika hebben geen toegang tot de wereldmarkt. Wanneer ze toch aan de handel mogen deelnemen, gebeurt dat doorgaans tegen slechte voorwaarden. Fair Trade stimuleert juist deze producenten om hun kansen te benutten, zodat ze via de handel werkgelegenheid en inkomen creëren, hun economische en sociale situatie verbeteren en het heft in eigen handen nemen.

Max-Havelaar Keurmerk

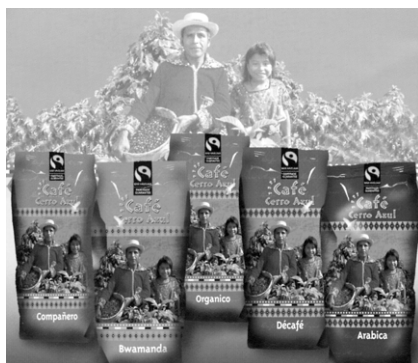
Het Max-Havelaar keurmerk garandeert dat de koffiebonen rechtstreeks zijn ingekocht bij kleine boeren in de Derde Wereld tegen een eerlijke prijs en gunstige handelsvoorwaarden.

De vijf handelsvoorwaarden van Max-Havelaar zijn:

- *Rechtstreekse inkoop* bij organisaties van kleine boeren, zonder inzet van tussenhandelaren.
- *Toeslag* op de wereldmarktprijs, waardoor de boeren hun economische achterstand kunnen inhalen.
- *Gegarandeerde minimumprijs*, zodat boeren ook in tijden van tegenspoed het hoofd boven water kunnen houden.
- *Voorfinanciering* voorkomt dat boeren uit geldgebrek met tussenhandelaren moeten werken.
- *Continuïteit* in de handelsrelaties geeft de boeren de zekerheid over afname van hun oogst en dus over hun inkomen.

Het Max-Havelaar keurmerk heeft een nieuw logo. Om eerlijke producten herkenbaar te maken voor consumenten, gebruiken alle internationale Fair Trade Keurmerk-organisaties voortaan wereldwijd hetzelfde beeldmerk.

Max-Havelaar koffie.
De koffieboer vaart er wel bij.

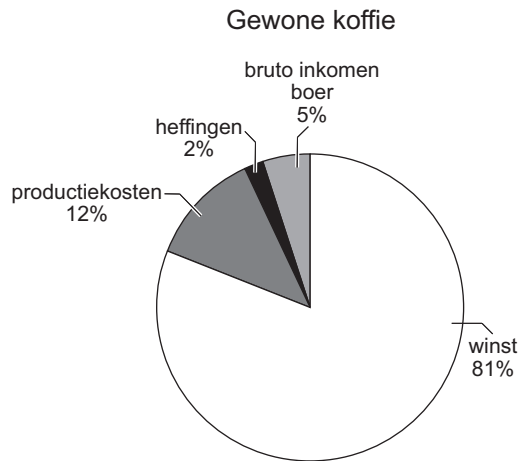
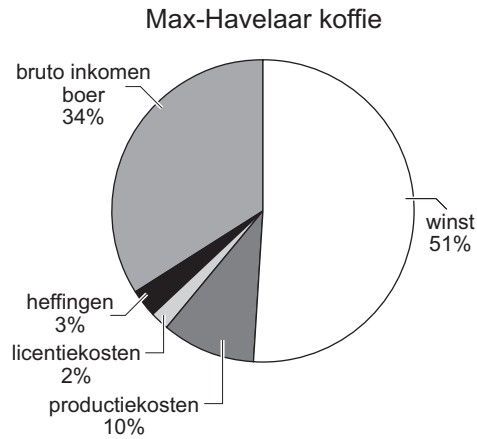
Enkele resultaten van Max-Havelaar na 15 jaar

- 183 organisaties van koffieboeren die in zo'n 1000 basiscoöperaties georganiseerd zijn en meer dan een half miljoen boerenfamilies vertegenwoordigen
- de koffie komt van organisaties uit 23 ontwikkelingslanden
- totale verkoop in Nederland ruim 44 miljoen kilo koffie, dat zijn minstens 175 miljoen pakken koffie
- extra opbrengsten voor de koffieboeren € 47 miljoen = het verschil tussen de lage wereldmarktprijs en de prijs die in de Max-Havelaar voorwaarden staat vermeld
- marktaandeel op de Nederlandse koffiemarkt is in 2003 bijna 3%
- de afzet op de grootverbruikmarkt groeit gestaag in 2002 met 7%
- in Nederland 23 koffieleveranciers die koffie met het Max-Havelaar Keurmerk kunnen leveren
- naamsbekendheid van Max-Havelaar in Nederland is 90%

bron: www.fairtrade.nl (gewijzigd)

De winkelprijs van Max-Havelaar koffie ten opzichte van gewone koffie

De winkelprijs van een pak koffie van 250 gram is voor Max-Havelaar koffie € 2,00 en voor gewone koffie € 1,70. De opbouw van de winkelprijs is in onderstaande grafieken weergegeven.

Hoogte van het koffiegeld zonder invoering van Max-Havelaar koffie bij Liudger

Op het Liudger wordt in overleg met de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad, het jaarlijkse basisbedrag voor het koffiegeld vastgesteld.

Dit basisbedrag wordt gebruikt om de individuele bijdrage van de personeelsleden vast te stellen. Afhankelijk van de salarisschaal en de betrekkingsovervang betaalt men 25%, 50%, 75% of 100% van het basisbedrag.

Schema vaststelling individuele koffiebijdrage personeelsleden 2004 en 2005

<i>betrekkingsovervang</i>	<i>salarisschaal lager dan LB</i>	<i>salarisschaal LB en hoger</i>
0 - 50%	25% van het basisbedrag	50% van het basisbedrag
51 - 100%	75% van het basisbedrag	100% van het basisbedrag

Volgens de personeelsafdeling bestaat het personeel in 2004 en 2005 uit de volgende groepen:

verdeling personeelsleden naar salarisschaal en betrekkingsovervang:

<i>betrekkingsovervang</i>	<i>salarisschaal lager dan LB</i>	<i>salarisschaal LB en hoger</i>
0 - 50%	112 personen	24 personen
51 - 100%	35 personen	63 personen

Op jaarbasis was de totale koffiebijdrage in 2004 € 6.000,-.

Verbruik van koffie

Een werknemer met een betrekkingsovervang van 51%-100% drinkt gemiddeld 840 kopjes koffie per jaar en een werknemer met een lagere betrekkingsovervang drinkt gemiddeld 420 kopjes koffie per jaar.

Bijdrage koffiegeld personeel bij invoering van Max-Havelaar koffie

De personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad heeft te kennen gegeven dat bij invoering van Max-Havelaar koffie de maandelijkse bijdrage voor het koffiegeld in 2005 ten opzichte van 2004 met maximaal 5% verhoogd mag worden.

Einde